

Tekst: Roel van Gils Beeld: VDCC, Tjerk van Duinen

Maximale verbinding tussen binnen en buiten

Een voorbeeldstellend project voor duurzaam, betaalbaar én collectief wonen in de dichtbevolkte stad, aldus de jury over het Beste Gebouw van het Jaar 2023: Jonas op IJburg. Het gebouw geeft een nieuwe blik op wonen met een warm hart en een aparte mix in diversiteit en functies. De gevel is overigens minstens zo bijzonder, waarbij zoveel mogelijk de verbinding wordt gelegd tussen binnen- en buitenruimte.

Pal aan de haven van het Amsterdamse IJburg ligt Jonas, een nieuwbouwcomplex van 29.000 m² met 273 huurwoningen, waarvan 70% in de categorie van betaalbare huur. Bijzonder aan het concept van Orange Architects is dat de leefruimte van de bewoners verder reikt dan die van de eigen woning. Door het gebouw loopt een gemeenschappelijke route, in de vorm

van een canyon, die het openbare en collectieve programma met elkaar verbindt, waaronder een woonkamer, bioscoop, het bergpad, de bospatio en het strand en de bar op het dak. De commerciële voorzieningen in de plint, die allemaal het concept en het grotere geheel van Jonas ondersteunen, zorgen voor extra dynamiek op de begane grond en de kade.

Balkongevoel zonder balkon

De woningen in Jonas zijn vrij compact. “We zijn door Orange Architects benaderd om te bekijken of we een buitenruimte konden creëren zonder fysiek balkon”, begint Erik Rekveld, projectleider bij Metaglas. “Ons verticale schuifraam Methermo®XL was zowel esthetisch als functioneel de oplossing die Orange Ar-

chitects zocht. Groot voordeel van dit verdiepingshoge raam is de grote mate van daglichttoetreding, die alleen op halve hoogte wordt onderbroken door een horizontale lijn van 45 mm in aanzicht; de splitsing tussen het boven- en onderpaneel. Het onderste raam vormt de glazen borstwering, terwijl het bovenraam omlaag en omhoogschuift via een druk op de knop. Het laat zich traploos in iedere gewenste opening positioneren. Met één beweging transformeert de hele huiskamer dus in een groot balkon. Je voelt de wind en zon, en het contact met buiten.”

Reinigingsstand

Metaglas heeft het Methermo®XL-concept speciaal voor Jonas nog verder doorontwikkeld. “De wens was om de verdiepingshoge schuiframen van binnenuit te kunnen bewassen”, legt Rekveld uit. “Zodoende hebben we een kantelfunctie ontwikkeld voor het onderraam, zodat de buitenzijde heel eenvoudig en veilig gereinigd kan worden. Het systeem is speciaal voor dit

project ook getest op geluidsisolatie, omdat we hier de hoogte ingaan. Ook dat was geen probleem.” De 550 stuks (!) Methermo®XL-schuiframen voor Jonas zijn in de werkplaats bij Metaglas volledig prefab voorbereid en als complete unit in de HSB-gevel geplaatst, inclusief randkader en beplating. “Hiervan hebben we tijdens de engineering een mock-up gemaakt op ware grootte die ook is getoetst op de bouwplaats. Overigens hebben we het schuifraam

in verschillende formaten geleverd, weliswaar allemaal verdiepingshoog, maar in breedtes variërend van 1 meter tot 3,40 meter.”

Vliesgevel is vrijwel nergens recht

Ook op de begane grond wordt zoveel mogelijk de verbinding gelegd tussen binnen en buiten. De omgeving dringt diep door tot in het gebouw. Met dank aan de vliesgevel rondom het gebouw. >

'De vliesgevel loopt schuin weg en weer terug, is op de hoeken gebogen en gesegmenteerd. Een behoorlijke uitdaging om deze gevel te laten stroken met de stramienlijn'

'Groot voordeel van dit verdiepingshoge schuifraam is de grote mate van daglichttoetreding, die alleen op halve hoogte wordt onderbroken door een horizontale lijn van 45 mm in aanzicht'

“En die vliesgevel loopt vrijwel nergens recht”, weet Marco Swart, projectleider bij Rollecate, verantwoordelijk voor de geveldichting op de begane grond. “De vliesgevel loopt schuin weg en weer terug, is op de hoeken gebogen en gesegmenteerd. Een behoorlijke uitdaging om deze gevel te laten stroken met de stramienlijn. Het heeft productie- en uitvoeringstechnisch

dan ook best wel wat energie gekost.” Rollecate heeft de vliesgevel uitgevoerd in de serie FWS60 van Schüco en daarnaast nog een aantal aluminium schuifpuien, ramen en deuren voorzien van Kawneer, respectievelijk van de serie AA4110 en RT72. “In de kelder, net boven het water in de oeverwoningen, hebben we tot slot ook nog een strook draai-valramen geplaatst. Kortom de gehele gevel was voor ons een uniek stukje maatwerk en we zijn dan ook enorm trots dat we hier weer met ons gehele team bijzonder goed in zijn geslaagd.”

Op de begane grond in de algemene ruimte zijn ook nog vier stuks hele grote Methermo®XL-schuiframen toegepast van maar liefst 5 meter hoog en bijna 2 meter breed. “Anders dan bij de schuiframen op de verdiepingen beweegt het onderpaneel omhoog na een druk op de knop. Ons verticale schuifraam leent zich voor ontzettend veel toepassingen en kent geen beperkingen qua glaskeuze.

Zo zijn de schuiframen in Jonas voorzien van triple beglazing. Daarmee tonen we bovendien aan dat grote raampartijen en een duurzaam gebouw uitstekend samengaan”, besluit Rekveld. Jonas is Breeam Outstanding gecertificeerd. ■

Bouwinfo

JONAS, AMSTERDAM

OPDRACHTGEVER:

Amvest

ARCHITECT:

Orange Architects

AANNEMER:

Ballast Nedam West

GEVELBOUWERS:

Rollecate en Metaglas

SYSTEMEVERANCIERS:

Schüco Nederland en Kawneer

BEMIDDELING PERSONEEL:

Profimax